

5.11

život pjesmu tkaje

Braća Begić
Baščovani

„VIHOR”

ŽIVOT PJESMU TKAJE
Knjiga VIII

Izdavač
KNJIŽEVNI KLUB „VIHOR” DERVENTA

Urednik
FRANJO MILOŠ

Recenzenti
MILOVAN BJELOŠEVIĆ BELI, prof.
RAJKO SKVARICA

Naslovna strana
DINKO ĆIZMIĆ

Izdavački savjet
DRAŠKO ODIĆ
SLAVKO POKRAJAC
IVICA SIROVINA
ISMETA ELEZOVIĆ
NIHAD HADŽIHASANOVIĆ
IBRAHIM PELESIĆ
MILOVAN BJELOŠEVIĆ

ampa
ĐEKIĆ ZORAN

Tiraž: 2000 primjeraka

*Antonia Miloš
S. Slavica FDC.*

**Priredili
Franjo Miloš
Slavko Pokrajac**

Život pjesmu tkaje

**„VIHOR”
DERVENTA, 1988.**

Sadržaj:

Život pjesmu tkaje	7
O pjesmama Ilije Begića	19
Slavko Pokrajac — Spoj modernog i izvornog	54
Od Bašče do baštine	61
”Složna braća,, dvore grade	87

2511

UMJESTO UVODA

Poštovani čitaоче,

Pred sobom imaš nesvakidašnju knjigu. Knjigu koja je više od knjige. U njoj je život Ilije i Marka Begića, drugih očeva i čuvara izvorne narodne pjesme derventskog kraja, u njoj su i pjesme »Baščovana«, izvorne grupe koja je rame uz rame sa Begićima, nove grupe »Složna braća«. Knjiga je izdana povodom 20 godina kako je snimljena prva ploča sa seoskim pjesmama derventskog kraja. Snimili su je braća Begić, i još uvijek snimaju, još uvijek pjevaju.

Ovo je druga knjiga u kojoj su objavljene pjesme Ilije Begića, ali u njoj ćete naći samo 3 pjesme iz prethodne knjige. Teško se bilo odlučiti koje pjesme uvrstiti jer sve su na osoben način to zaslužile. A pored pjesama pričamo vam priču o braći Begić.

A pisati o izvornoj narodnoj pjesmi derventskog kraja, ili kako je neki nazivaju seoskom ili seljačkom pjesmom nije lak posao. Priređivači ove knjige su ga se ipak latili i, nadamo se, dobro ga obavili. Jer, pisati o Begićima, Baščovanima, o izvornoj pjesmi, a ne reći nešto novo, što već oni sami nisu rekli u svojim pjesmama, bio bi uzaludan trud. Mi smo izdvojili ove grupe, koje na dosljedan način njeguju tradiciju ovog kraja, i ne samo njeguju, nego je i stvaraju.

Braća Begić su prvi imali hrabrosti da stanu pred mikrofon i zvanično zapjevaju izvornu pjesmu, zatim je snime i time je ponovo ožive. Od tada je prošlo dvadeset godina. Za Begićima su se povelili i mnogi drugi, ali rijetko koji su uspjeli ono što su učinili Begići za izvornu pjesmu. Tako je ova pjesma ostala da živi i danas se sve više pjeva, unatoč osporavanjima. Pjesme Begića i »Baščovana« svaki ljubitelj i iole poznavalac muzike poštuje, sluša i voli. Stoga i ova knjiga ima cilj da upotpuni bogato stvaralaštvo ovih grupa i ostane trajno svjedočenje o jednom vremenu, njegovim običajima i ljudima koji su ga obilježili. (f. m.)

ILIJA I MARKO BEGIĆ: ŽIVOT PJESME TKAJE

Iz pjesme rodila se priča. A bila je prvo pjesma, bila je prvo muzika, pa onda glas, pa onda pjesama, pa narod, a zatim i Ilija i Marko Begić i evo nas priča. Priča, ljudska topla i nježna kao majčino krilo, kao djevojački skuti. Takva je pjesma, takva je i priča Ilije i Marka Begića.

A njih je teško uhvatiti »ni za glavu ni za rep«, uvijek su u pokretu, uvijek nešto stvaraju, uvijek su među ljudima, među dobrim ljudima.

Dvadeset godina drugovanja sa pjesmom, drugovanja sa ljudima velika je stvar, velika čak i za velike Iliju i Marka Begića. Zamolio sam ih da mi ispričaju svoju priču, onako kako ju je njihov život tkao, kao i njihove pjesme. I Ilija je započeo priču:

Tako je bilo

»Od našeg ranog djetinjstva, pa evo do današnjih dana pokazivali smo talenat za našu izvornu pjesmu i ne samo za našu, nego za pjesmu općenito. Voljeli smo pjesmu. Još prije nego sam pošao u osnovnu školu dobro sam pjevao. U to vrijeme su počesto momci znali navratiti do moje majke i moliti je da me pusti sa njima na prelo da imaju s kim lijepo zapjevati. Majka bi me obično pustila, a oni su me dobro zamotali u ponjave i nosili na rukama po prelima. Tako je to malo ozbiljnije počelo i tako se u meni »učaurila« izvorna pjesma. Oduvijek sam volio pjevati. Zbog svog pjevanja i djetinjstvo sam, uglavnom, proveo sa starijim od sebe, skoro se nikada nisam družio sa svojim vršnjacima. Jer, u to vrijeme je dobar pjevač bio omiljeniji od ostalih, svi su ga rado htjeli vidjeti u svom društvu, a i djevojke su

malo drugačije, sa više poštovanja, gledale na takve momke. Momci koji su znali pjevati bili su na glasu kao dobri momci. Tada su u našem kraju za dobre pjevače sloveli: Filip Čoso, Lukica Senjak, Franjo Sušić, Marko Anušić, Ivo Lovrić, Ivica Arambašić i drugi. To su bili momci sa kojima sam ja, kao dječaćić, pjevao i momci koji su me voljeli.

A ovako je počelo

Ja i Marko smo se rastali kada je on imao tri godine. Težak je tada bio život i valjalo se snalaziti da bi se preživjelo. Marko je otišao kod tetke u Malu Soćanicu. Nismo bili skupa skoro 15 godina. Tek kada sam se vratio sa odsluženja vojnog roka, Marko je tada učio zanat, sastali smo se i počeli smo nas dvojica pjevati. I on ima talenta za pjesmu, a pošto smo se oduvijek voljeli i poštivali kao braća, a uz to smo bili jedan drugog željni, djetinjstvo nismo zajedno proveli, počeli smo zajedno pjevati. Nešto kasnije ja sam se zaposlio na željeznici u Slavonskom Brodu, Marko u Radnoj organizaciji »Đuro Đaković«, takođe u Slavonskom Brodu. Zajedno smo putovali na posao. U to vrijeme putovalo se ćirom, bio je to rani, radnički voz ujutro u četiri sata. Nama nije bilo teško ni u to vrijeme pjevati. Uvijek smo s pjesmom odlazili na posao. U vagonu u kojem smo mi putovali skupilo bi se najviše putnika koji su slušali kako mi pjevamo. I kada nam nije bilo do pjevanja, a to su bili rijetki trenuci, ljudi su tražili da pjevamo, jer im se naša pjesma svidala.

Prva snimljena pjesma

Bio sam sa svojim kumom u Derventi kada su došli Boško Jelić, tadašnji urednik Radio-Doboja i Zdravko Nešković, direktor »Glasa komune« da nas traže. Oni su čuli da u Derventi žive braća Begići koji dobro pjevaju, a željeli su našu izvornu pjesmu sačuvati od zaborava, da je snime na magnetofonsku traku i da taj zapis ostane kao izraz narodnog stvaralaštva. Tome je doprinijela i emisija »Selo-veselo« koju je tada vodio Zlatko Prlenda. Dogovorili smo se i kada je Marko došao kući, u to vrijeme već je radio u Njemačkoj, otišli smo u Doboj na snimanje. Prvo mjesto gdje smo zvanično zapjevali bile su prostorije Opštinske konferencije Socijalističkog saveza Doboj. Čim smo otpjevali jednu pjesmu svi su bili zadovoljni. Jelić i Nešković su iz naših krajeva i imali su sluha za izvornu pjesmu, a našim pjevanjem bili su više nego zadovoljni. Tada smo uzeli našeg čuvenog legendarnog Stanoja. Prvo što smo snimili bila je pjesma »Bratska dioba«. Tu pjesmu smo snimili na magnetofonsku vrpcu za Radio-Doboj. Nekoliko mjeseci pjesma je emitovana u programu »Radio-Doboja« i naišla je na izuzetno dobar prijem kod slušalaca. Uslijedili su mnogi pozivi slušalaca sa prijedlozima da snimimo ploču.

Prva ploča

I odgovorni ljudi u »Glasu komuna« su se iznenadili ovakvim prijemom izvorne pjesme kod slušalaca. Od dogovora do prve snimljene ploče nije prošlo mnogo. Pod okriljem »Glasa komune« otišli smo u tadašnji »Beograd-disk« i snimili prvu singl ploču — »Kad zapjeva Ilija i Marko«.

Reagovanje javnosti

Prva naša ploča prodana je u oko 100 hiljada primjeraka što je dovoljno govorilo o njenom prijemu u javnosti. Prije nas nikada niko nije snimio ploču sa izvornim pjesmama derventskog i dobojskog kraja. Svijet nas je počeo tražiti, pozivati na koncerte, na zborove. Ljudi su bili zatečeni kad je izašla naša prva ploča. I bez obzira gdje se nalazili, gdje živjeli, kakvu školu završili, pravi čovjek se svoga običaja i svoje tradicije ne stidi. Tako smo i mi imali veliku podršku kako od strane običnog građanina, radnika, seljaka, tako i od strane javnih društveno-političkih, kulturnih radnika i privrednika u svim sredinama u Bosni. Na našim gostovanjima upoznavali smo se sa svakojakim ljudima, veliki broj poznanstava imamo sa obrazovanim ljudima, intelektualcima koji su nam zahvaljivali što smo snimili ploču sa izvornim pjesmama, što smo počeli, jer da nismo mi, ko zna da li bi ikada iko snimio sličnu ploču. Baš kroz te koncerte, gledajući ko na njih dolazi uočavali smo da imamo veliku podršku i od ljudi koji nešto znače u ovom našem društvu. U Zagrebu smo bili petnaestak puta i uvijek smo bili dobro primljeni od naših ljudi koji su tamo na visokim društvenim položajima, ljudi čija se riječ u društvu poštuje i sluša. I uvijek je takvih ljudi bilo mnogo što smatramo da je jedna velika podrška našem izvornom melosu i nastojanju da se on očuva i otrgne od zaborava.

Jedan od prvih novinarskih naslova o Iliji i Marku Begiću je i onaj novinara Nikole Jelisića, objavljenog u »Derventskom listu« broj 153.

Iz njega izdvajamo:

... »Na našu seosku pjesmu se dosta često gledalo sa podsmijehom i ironijom, naročito u gradu. Smatralo se to nekakvom odlikom primitivizma i zaostalosti, a sviranje na šargiji nekakvim tandrkanjem bez ikakve veze i smisla. Neki dan jedan

»gradski« čovjek reče kako nikad nije mogao da sluša seoske pjesme jer je uvijek imao tu sreću da ih sluša iz usta pijanih ljudi. I reče taj čovjek kako je ovo što pjevaju Ilija i Marko nešto sasvim drugo, »produhovljeno, zaista lijepo i prijatno za uho«...

Novinar S. Malohodžić je negdje u isto vrijeme između ostalog takođe u jednom novinskom članku, nakon prve ploče Begića, napisao:

... »Prodavaonice i redakcija »Glasa komune« bili su opsjednuti narudžbama. Neki promućurni građani čak su i preprodavali ploču »Kad zapjeva Ilija i Marko«. No to nije bilo sve. Velik broj seljaka dolazio je u redakciju nudeći za ploču svojih ljubimaca jaja, kokoši, piliće, guske, a jedan je starac iz okoline Bosanskog Šamca čak nudio prase za dvije-tri ploče braće Begić«...

Stvaranje vlastite publike

Mi smo imali raznovrsnu publiku. Ipak, mislim da su naši radnici privremeno zaposleni u inostranstvu jedna od najbolje i najvjernije publike. Mi smo na početku svog pjevanja, nakon prve snimljene ploče, najčešće pjevali upravo za njih. Tada su nas pozivali organizatori sastanaka sa našim ljudima koji rade van u vrijeme kada oni borave kod kuće. Nakon ovih sastanaka mi smo za njih pjevali. Tako smo se i upoznali sa našim ljudima koji rade vani i ostvarili veoma dobre odnose i dan danas su oni dobri, a mnoge pjesme posvećene su upravo tim ljudima. Tada smo počeli ići i u inostranstvo i pjevati. Najviše u Njemačku, Švicarsku, Austriju, po našim klubovima i svugdje smo bili dobro primljeni. Ti naši ljudi koji rade u inostranstvu su dosta emotivni, vezani za svoj kraj, za svoj zavičaj, svoju porodicu. Dušu bi dali za našu pjesmu. Zbog toga smo mi počesto i stvarali malo sjetnije pjesme:

»U proljeće kad sve cvjeta raste
i kad s juga vraćaju se laste
ja odlazim iz svog rodnog kraja
i iz tvoga, draga, zagrljaja«.

pa, »Domovino, ljepša si od rāja«, »Sačuvajmo bratstvo i jedinstvo«, »U Derventi narodi su bratski«, koju je napisao moj dobar prijatelj Rajko Skvarica. Pa evo i na najnovijoj kaseti: »Daleko je rodni kraj«, »Moj zemljače, pozdravi mi dragu« i mnoge druge pjesme koje su posvećene ljudima koji su daleko od svog rodnog kraja.

Turneje i koncerti

Gotovo da nema mjesta u Bosni gdje mi nismo pjevali, a obišli smo i mnoga mjesta u ostalim krajevima Jugoslavije, bili u više zemalja i svagdje smo izuzetno dobro primljeni. Meni su oduvijek bili osobito dragi naši nastupi na velikim narodnim zborovima u vrijeme narodnih i državnih praznika. Tamo gdje se okupi više desetina hiljada ljudi, uglavnom tamo gdje su velike fešte.

A pjevali smo na koncertima sa najpoznatijim izvođačima izvornih, novokomponovanih narodnih i zabavnih pjesama. Na našim koncertima gosti su bili poznata imena estrade: Lepa Brena, Šerif Konjević, Mile Kitić, Duško Kuliš, Amela Zuković i mnogi drugi. I zaista, svagdje gdje smo pjevali publika je toplo pozdravljala naše pjesme.

Moje pjesme

Stvaranje pjesama ide spontano. Mnoge pjesme sam napisao kada je sav svijet spavao. Iza pola noći. Iako sam došao sa nastupa, umoran, posebno ako su nas ljudi dobro primili, čovjek dobije novu snagu, elan, volju, padne ti nešto na um i ti to zapišeš. Pje-

sme se ne mogu pisati tako što kažeš: »E hoću napisati pjesmu«, ne, pjesme se pišu spontano, u trenutku inspiracije.

Ja na koncertu vidim lijepu ženu, ona me toliko inspiriše da iz mene pjesma sama krene, ili vidim nešto drugo što na mene ostavi snažan dojam. Tako su nastale mnoge moje pjesme. Uglavnom nastojim da čovjeka dirnem u srce, u dušu. Tako je nastala i naša prva pjesma koju smo snimili na ploči:

»Kad zapjeva Ilija i Marko
čuješ li nas naša mila majko«.

Majci smo pjevali tu pjesmu još dok nismo ni pomišljali na snimanje, a pjesma je nastala upravo zbog toga što smo bili odsutni od kuće, a dugo vrijeme ja i Marko bili odvojeni jedan od drugoga. Dosta je sjetnih pjesama posvećenih našim radnicima koji rade u inostranstvu, pjesme o zavičaju, o našim običajima.

Oduvijek sam volio pisati ljubavne pjesme. Smatram da čovjeka ništa ne može tako i oneraspoložiti, ali ni odmoriti i oraspoločiti kao ljubav. Te pjesme podsjećaju ljude na mladost, kada su voljeli i vodili ljubav. Smatram da se ljubav može doživjeti u svako doba bez obzira na godine. To je uvijek jedna lijepa uspomena. Nikada me nisu interesovale, niti sam pisao pjesme koje se kose sa ljudskim moralom, sa osnovnim vrijednostima čovjeka, sa ljudskošću. Mislim da su naše pjesme sve dobro prihvaćene.

Iako još uvijek naša pjesma nije dobila pravo mjesto pod suncem, mjesto koje joj pripada. Našu pjesmu sluša oko 2 miliona ljudi. Izvorne pjesme Crne Gore, Slavonije, Krajine su našle svoje mjesto, a njih sluša daleko manji broj ljudi. I zbog toga se treba zajednički boriti da i naša pjesma nađe svoje mjesto. Našu pjesmu čovjek mora voljeti, mora za nju imati smisla i sluha ako je misli pjevati. Treba voditi računa da ona ne živi od danas do sutra, nego da bude stalno prisutna u narodu.

Moj način pjevanja (kajda) i muzika

Svako ima svoj stil pjevanja. Ja sam slobodan da kažem da ja i Marko imamo dosta velike glasovne mogućnosti i da pravimo malo oštrije melodije i kajde sa većim rasponom u glasu prilikom pjevanja, sa dosta oscilacija, padova i uspona glasa. To su za mene eksplozivne pjesme, jer ne volim monotoniju u pjesmi. Malo je pjevača koji veći broj naših pjesama mogu dobro otpjevati. Mi smo u svom načinu pjevanja nastojali da njegujemo pjevanje naših očeva, naših djedova. Pokušavamo da gajimo naš pravi izvorni melos. Tako je svijetu poznato da smo mi oko četiri godine pjevali samo uz šargiju. Tu smo finansijski izgubili, ali nismo izgubili u njegovanju prave izvorne pjesme ovog kraja. Šargija je izvorni instrument naših krajeva, dok je violina jedan od najstarijih muzičkih instrumenata na svijetu. Međutim, čovjek može sve zaustaviti samo vrijeme ne. Tako smo se i mi morali opredijeliti za violinu, jer je ona u međuvremenu srasla sa izvornom narodnom pjesmom ovog kraja. Istina, nju je ljepše slušati onaku kitnjastu, violina bolje leži uz glas nego šargija.

Unošenje drugih instrumenata u pratnju

To je skrnavljenje izvorne narodne pjesme našeg kraja. Unošenje gitare, bubnjeva, harmonike u izvornu pjesmu to je unakažavanje naše pjesme, ponižavanje, kaljanje, bacanje pod noge. Lično me je stid. Ti ljudi više gledaju na zaradu, nego na njegovanje, na ljepotu i na poštivanje naših običaja i tradicije. I to je jedan od opravdanih razloga što pojedinci izvornu pjesmu svrstavaju u šund. I ne samo to, pjevaju se, vala brate, svakakve pjesme, muzika, kajdi. Šunda ima u svim vrstama muzike i protiv toga se treba zajednički boriti. Jer naša pjesma je nastala u narodu, iz naroda i ja ne znam da bi je dru-

gačije mogao nazvati nego narodnom pjesmom, u našim krajevima ona ima i nazive izvorna ili seljačka, seoska, zato što se najviše pjeva na selu, ali nekada se uveliko pjevala i u gradu, i danas nije rijedak slučaj da našu pjesmu sve češće i sve više pjevaju visokobrazovani ljudi. Mislim da bi u cilju njegovanja naše narodne tradicije moralo doći do određene selekcije. Pa neka na kraju ostanu tri, četiri ili pet grupa, ne treba ih više, ali neka ostanu one prave koje na dosljedan način njeguju narodnu tradiciju. U posljednje vrijeme izvorne pjesme snima svako, tome doprinose i urednici u izdavačkim kućama koji nemaju sluha za ovu našu pjesmu, pa objavljuju i pjesme sa vulgarnim i drugim sadržajima. Sve je to više usmjereno protiv naše pjesme, nego je za nju. Kako je do sada krenulo mnogo je pjesama koje nisu zaslužile da se pojave, a ako se ovako nastavi biće ih sve više, ali takve pjesme ne mogu saživjeti s narodom i u narodu. Takve pjesme stvaraju se za pojedince, a narod ih je oduvijek udaljivao, nije ih prihvaćao, jer narod najbolje zna šta valja, a šta ne valja.

Stanoje Marković

Ja sam Stanoja upoznao još kao dječak. U to vrijeme počesto se u Derventi na pijaci igralo kolo, a Stanoje, tada već momak, važio je za jednog od najboljih svirača šargije. Ostao mi je u sjećanju po svom ponašanju, držanju, po svom izvanrednom sviranju. Ostala je zabilježena jedna pošalica o Stanoju. Jedne prilike jedan novinar je vodio intervju sa nama. Pitao nas je šta radimo, čime se profesionalno bavimo. Ja sam u to vrijeme radio u Slavonskom Brodu, na željeznici, a Marko u »Poljoremontu« u Doboju. Stanoje nije radio i umjesto da kaže da je poljoprivredni proizvođač on je rekao: »Ja sam seljak«. To je tada bilo dosta simpatično. Hoću vam reći da je Stanoje

tipičan primjer poštenog seljaka. Za dvanaest godina zajedničkog rada nikada se nismo ni sporječkali. Stanoje je, kao prvo, veliki čovjek, veliki veseljak, neiskvaren, sa bogatom dušom, a uz to je veliki majstor na šargiji. Posljednjih sedam do osam godina sa nama radi njegov sin Marko. Mnogi kažu, a i ja mislim, da je u nekim stvarima bolji od oca. Naročito kada treba šargiju podrediti violini i uopšte u praćenju drugih instrumenata. Vrlo dobro barata šargijom, ali kada je riječ o samom muziciranju na šargiji, mislim da je sramota bilo kojeg našeg svirača šargije reći da se može porediti sa Stanojem. Pored toga što najbolje svira šargiju, Stanoje i izrađuje ovaj naš narodni instrument.

Odnosi sa diskografskim kućama

Prvo smo snimali za »eBograd-disk«, prvu ploču. U stvari, kod njih smo snimali, ali je naš zvanični izdavač bio »Glas komuna« iz Doboja, novinska i radio-difuzna ustanova. Nakon toga smo sedam godina snimali za »Diskoton« Sarajevo. Nisu se pokazali fer. Imali su, za tih sedam godina zajedničkog rada, dobru korist od nas, a nisu se udostojili da nas pozovu u emisiju »Selo veselo« koju naši ljudi redovno slušaju, a da o reklamama i ostalom i ne govorimo. Iako je bilo obećanja i dogovora. I mi imamo svoj ponos i nismo htjeli moljakati kao što to neki rade. Ja sam takav čvjek, ako se nešto dogovorim sa čovjekom onda je to sveto slovo na papiru. Zatim smo otišli u »Jugodisk« u Beograd. Nešto su bili bolji, ali ni oni nisu bili bog zna čemu. Sada snimamo za »Jugoton«. Sa njima ridom dosta fino. Oni su ekspeditivni, korektni i, uglavnom, pošteno rade svoj posao.

Priznanja

Većeg priznanja nema, nego kad dođete negdje pjevati, a nađete salu punu. To je najveće priznanje za ljude naše struke. Najveća je tragedija kada dođete u praznu salu. Zna se desiti da nas boli grlo, da smo bolešljivi, nerasploženi, ali kada se vidi puna sala sve se to zaboravlja, atmosfera jednostavno čovjeka povuče, da mu novu snagu. Pred punom salom dobro se pjeva i sa bolesnim grlom. Publika te ponese.

Dvadeset godina mi radimo ovaj posao i do sada smo snimili 27 singl ploča, 4 LP ploče, 18 kazeta i 8 video kazeta. Sve su to određena priznanja. jer su materijali koje smo snimili uglavnom u kratkom roku rasprodani. Ostala priznanja su simbolična. Mi smo do sada dobili 5 zlatnih ploča, iako smatramo da smo trebali imati daleko više. Međutim, to sve zavisi kako stoji finansijski kuća za koju se radi. Niz je priznanja za prodate tiraže, ali priznanja će uvek biti. Mi smo u godinama kada čovjek može najviše dati, to su zrele godine, kada je zreo razum i ono što se radi, radi se savjesno, sa daleko više angažovanja. Ipak, to što nas ljudi i nakon dvadeset godina stalnog prisustva među njima slušaju, je nesumnjivo, najveće priznanje koje čovjek uopšte može dobiti.

Šta dalje?

Nastaće 21. godina, radićemo kao da je prva godina i sve dok nas svijet bude slušao, dok budemo osjećali da narod voli ono što radimo, da nas cijeni, da nas traži, da uzima naše kazete. Mi ćemo nastojati da se našim obožavaocima pošteno odužimo onoliko kolike su naše mogućnosti. Kada budemo osjetili da je vrijeme svoje učinilo na vrijeme ćemo se povući, zahvaliti se narodu koji je tolike godine slušao Iliju i Marka, njihove galame i priče, pjesme, šale, poš-

lice... Sve ćemo prepustiti nekom drugom. Ako bi bilo sreće pa se pojavio neko dobar, neko pravi koji bi nastavio njegovanje naših pravih izvornih tradicija, u prvom redu pjesama, to bi bilo još jedno veliko zadovoljstvo i veliko priznanje.«

I šta reći'

Tako je njihovu priču ispričao Ilija, stariji brat. Marko kao mladi i nije se miješao u razgovor. Potvrđivao je ono što Ilija kaže, ponekad bi mu veseo smiješak zaigrao na krajevima usana, valjda podsjećajući se na pojedine trenutke iz burnih proteklih dvadeset godina. Danas braća Ilija i Marko Begić žive u Derventi. Sada su zajedno, zajedno su napravili i kuću, i dalje zajedno rade i oni koji ih znaju uvjereni su da će ova dva momka, još su oni momci, učiniti mnogo za naše običaje, čuvajući i njegujući tradiciju naroda derventskog i dobojskog kraja. Zbog svega im valja biti zahvalan i nadati se da će ovi čuvari narodnog običaja još dugo razveseljavati svojim pjesmama.

F. M.

O PJESMAMA ILIJE BEGIĆA

Ilija Begić, nesumnjivo, spada u red narodnih pjesnika, a uz to i narodnih pjevača. Njegovo djelo je obimno. Bezbroj pjesama je do sada napisao Ilija Begić, najveći broj ih i pjeva zajedno sa svojim bratom Markom. U tu svrhu su i pisane njegove pjesme, da se pjevaju uz pratnju šargije i violine na način svojstven ljudima iz derventskog kraja. Ali njegove pjesme su i više od izvorne seoske pjesme. Njegove pjesme su nadržale tu vrstu pjesama, iako su iz njih nastale. Ilija Begić nije školovani pjesnik, čak nije ni imao većeg dodira sa »učenom poezijom«. On je tipični primjer pjesnika sa dušom, pjesnika sa osjećajem, sa urođenom poezijom. On poeziju nosi u sebi, i piše je iz sebe onako kako osjeća, ili bolje rečeno onako kako to osjeća njegov narod, narod sa kojim živi.

A pjesme koje piše i pjeva Ilija Begić obiluju dobrotom, ljubavlju prema čovjeku, humanitarnošću. One poštuju i slave osnovne ljudske vrijednosti, vrijednosti na kojima počiva svijet. Takve pjesme mogu nastati samo iz duše. U njima je sve tako jednostavno, a tako lijepo i mudro rečeno. U ovim pjesmama nema visoke filozofije, nema velike mudrosti koju je teško shvatiti i prihvatiti. Jezik kojim Ilija piše je jednostavan, onakav kakvim govore ljudi njegovog kraja, jezik običan, svagdašnji, ali složen u jedan mozaik koji čini pjesmu, mozaik koji nadržava svakodnevnu običnost. Zbog svega što se može naći u ovim pjesmama one se nikako ne mogu svrstati u pjesme koje nastaju u hiru, pjesme koje nemaju nikakve vrijednosti. Ne, pjesme Begića su jedna vrsta umjetnosti. Isto onako kao što slikarstvo ima svoju naivu, naivu koja je nastala poput izvorne narodne pjesme, tako i poezija ima svoju naivu, pjesmu nastalu u na-

rodu i od naroda. Pjesma koja ne podliježe zakonima verifikacije, pjesme koje nemaju obilje stilskih figura, pjesme koje ne obiluju zamršenim metaforama, ne to su pjesme koje su na prvi pogled lijepe, i lijepe ostaju uvijek, ne samo dok se pjevaju, nego i dok se čitaju.

Pjesme Begića su, kao što već napisah, pisane da bi se pjevale. A kada Begići pjevaju onda je to praznik za uši, odmor za umorno tijelo, okrepa za dušu. Jer braća Begići su umjetnici riječi i glasa koji svojim interpretacijama na način kako se pjeva u derventskom kraju uz pratnju šargije i violine, stvaraju posebne ugodaje.

Begići su u svom dvadesetogodišnjem radu ostali dosljedni tradiciji i običajima, ostali su dosljedni čovjeku, narodu u kome su ponikli, u kome su se afirmisali, u narodu koji ih je prihvatio i podržao. Stoga i na kraju ovog kratkog prikaza želim reći da se s pravom braća Ilija i Marko Begić mogu nazvati drugim očevima izvorne narodne seoske pjesme derventskog kraja.

F. M.

DA SAM SOKO

Da sam soko i da imam krila
Kod tebe bih doletio mila,
Svake noći, svakog dana
Gledao bih ja sa grana
Ko ti ljubi usne rujne
I miluje grudi bujne.

Još da imam sokolovo oko
I da mogu poletit' visoko,
Gledao bih sa visokih gora
Ko prolazi pokraj tvojih dvora,
Ko ti ljubi usne rujne
I miluje grudi bujne.

Niti imam sokolovo oko,
Niti krila da mogu letiti,
Ali imam veseljačku dušu
Koja može svakog utješiti,
Za svakoga ponešto se nađe
Nek uzima što je kome slađe.

U PROLJEĆE KAD JORGOVAN CVATI

U proljeće kad jorgovan cvati
Moja draga leže bolovati.
Cijelog sela miljenica,
Moja draga jedinica.

Dugo ljeto, teško bolovanje,
Vene lice, gasnu oči čarne.
Kao ruža salomljena
Vene draga ruža neljubljena.

Molim boga da joj zdravlje vrati,
Da moremo skupa živovati,
Bez ljubavi nema živovanja,
A bez drage nema milovanja!

TAMNA NOĆI NE DAJ ZORI DOĆI

Tamna noći ne daj zori doći
Da se dragoj naspavaju oči.

Kad me gleda slađa je od meda,
Kad se smije, mene sunce grije.

Kad je ljubim tada pamet gubim.
Kad je grlim tad se sav izgubim.

Tamna noći ne daj zori doći
Nek se drage naspavaju oči.

ČUJ, MJESEČE, LOLO I BEKRIJO

Čuj, mjesече, lolo i bekrijo
Bil' mi jednu želju ispunio,
Džaba lutaš i ništa ne radiš
Bil' mi moju dragu potražio?

Pozdravi je po stotinu puta
I reci joj da više ne luta,
I ti lutaš pa znaš kako ti je,
Čuj, mjesече, de potraži mi je!

Čuj, mjesече, molim te ko brata
De otići do njezinih vrata,
Pomiluj je i za me poljubi
I reci joj da vrijeme ne gubi.

Čuj, mjesече, potraži je,
Reci nek se vrati,
Kao što je ona nekad
Sada i ja patim.

ŠTO TE NISAM JOŠ MALO LJUBIO

Neke noći sanjam tebe na livadi
bereš ljubičice, a ja došo pa te ljubim
tvoje bijelo lice.
Sva livada u cvijeću svakojakih boja,
ja te grlim i šapućem ti si samo moja.

Kada smo se izljubili radosni od sreće,
ti me zoveš: hajde, dragi, da zajedno
još beremo cvijeće.
Ti ko bereš ruže, a ja bijelu lalu,
a kad smo se izljubili sjeli smo u travu.

Hajde, draga, da se snovi pretvore u javu
da te ljubim i milujem kao rosa travu.
Da si uvijek pored mene kad se god probudim,
sve što imam od ljubavi tebi da ponudim.

Kada sam se probudio
vidim, san me prevario.
Žao mi je prežalit ne mogu
zašto sam se iz sna probudio
što te nisam još malo ljubio.

MOJA DRAGA NEMA MANA

Suvo lišće pada s grana
Moja draga nema mana,
Iako mi svašta kažu,
Ja ne slušam, znam da lažu.
Gledaju nas svakog dana,
Kruže priče sa svih strana,
Mi gledamo posla svoga,
Ne slušamo baš nikoga!

Kažu, svašta o njoj znaju
I stalno je klevetaju,
Al' ne vide greške svoje
Već diraju zlato moje.
Mnogima bi bolje bilo
Gledat' šta se sa njih zbiljo,
Da isprave svoje greške,
Meni moje nisu teške.

Neka, neka, nek pričaju,
Mora nešto i da znaju,
Kakva bi to bila žena
Da nikakve mane nema.
Ja baš takvu ženu volim,
Volim da se sa njom borim,
Da pravimo iste greške,
Al' da nisu mnogo teške!

Idem tebi, idem sreći,
Ne stidim se nikom reći,
Kad sam s tobom
Cio svijet je moj,
Ti si moja, ja sam tvoj,
Nas dvoje smo isti broj.

NE DAM SVOJE SELJANČICE

Tvoje kose na šiškice
Malo kratke, malo duge,
Tvoje oči i tvoj osmjech
Što nemaju žene druge,
Tvoje vito tijelo,
Tvoji zubi bijeli,
Vatreni poljupci
Sa usana vrelih.

Seljanka te rodi majka
Ja te gledam bez prestanka,
Za sve druge ljepotice
Ne dam svoje seljančice,
Tvoje ruke nježne,
Tvoje bijele grudi,
Svakog dana meni
Novu nadu budi.

Šta je sreća nisam znao
Dok te nisam upoznao,
Šta je tuga neću znati
Dok me tvoje oko prati,
Ti si moja vječna sreća,
Ti si moja bašta cvijeća.

Ne znam više šta da kažem
Pomislićeš da ti lažem,
Ja u tebi gledam sreću
Voljeću te i umrijeću.

A JA MOMAK VESELJAK

U mom selu običaj je
Uvijek o jeseni
Bogat momak sa bogatom
Curom da se ženi,
A ja momak veseljak
Tako ljudi vele,
Od bogatstva imam pjesmu
I poljupce vrele.

Bogat nikad zoru
ne odspava ranu
Pa mu zato cure
I nalaze manu,
Neće one traktor,
Ni debela bika,
Hoće one momka
Pravog ljubavnika.

I za ljubav treba
Čovjek da se rodi,
Jer ne može svako
Ni ljubav da vodi,
Zato neka bogat radi
I nek kosi sijeno,
A mi siromasi
Ljubav vodićemo!

POLJUBI ME MOJ KOMŠIJA

Urodila šljiva ranka, zerdelija,
Mene mladu poljubio moj komšija.

Zagrli me, poljubi me u obraze,
Sad mi više drugi momci ne dolaze.

Urodila i opala zerdelija
Mene mladu ostavio moj komšija.

Kada opet bude cvala zerdelija
Ja na tebe neću gledat moj komšija!

NA PRETRAGE SRCE NOSILA JE MIRA

Na pretrage srce nosila je Mira
Jer joj svakog dana sve više trokira.

Svako jutro uzima po kašiku meda
Pa se opet stresa kad me druga gleda.

Jest da nisam ljekar i nemam diplome,
Al' ću Miro naći lijeka srcu tvome.

Od svakog poljupca, nježnog milovanja
I bolesno srce počće da sanja.

Još kad ti na uho pustim tanak glasić
Zakucaće srce ko švajcarski satić.

Nećeš trebat' više nikakvoga lijeka
Ljubavne su zgode prava apoteka.

Svako srce koje nije zaljubljeno
Uzaludno živi, džabe je stvoreno.

Ref.
Migni, migni, namigni!

GORI VATRA

Ako si ikad ikog voljela
molim te, dobro znaj
nemoj da žališ za prošle dane
za mene su bili raj.

Ako je ikad u srcu tvom
ljubavna vatra gorjela
nemoj da žališ za naše dane
zbog njih sam bio sretan ja.

Ako si ikad ikom željela
pružiti malo sreće
pruži je meni jer te volim
i ništa ti biti neće.

Gori vatra na sve strane
i u srcu i u duši
nemoj draga da dozvoliš
u plamenu da se guši.

JA TE KLETI NEĆU

Svakog dana razmišljam o susretu s tobom
jer od tada mene nazivaju robom.
Ja sam za te mali ko makovo zrno,
zbog tebe sam u ljubavi sto puta posrno.

Sa dušom se mojom igraš ko od šale,
za tebe su iste stvari velike i male.

Kao dijete slušao sam o ljubavi priče,
al u sebi mislio sam šta se mene tiče.
Sve je tako bilo dok tebe ne sretoh
a od tada ono mjesto za mene je ukleto.

Ti me varaš, ja te volim i širim ti ruke,
al se pitam dokle ćeš me stavljati na muke.

Pokloni mi ljubav, još te jednom molim,
ne stvaraj mi boli kad znaš da te volim.
Ja jesam siromah, al bogate duše,
ne daj da nam drugi naše snove ruše.

Obećat ti mogu iako me boli
sve ću ti oprostiti zato što te volim.

Ja te kleti neću ima nešto gore,
prisjeti se malo šta ljudi govore.
Prisjeti se malo šta ljudi govore
da ničija zvijezda ne sija s večera do zore.

KAŽI MENI MILO MOJE

Kaži meni milo moje kako sada stvari stoje,
dal' me voliš ko nekada, da li ljubav tobom vlada?
Sjećaš li se društva moga, zvao sam te mala Goga?
Svi su bili dobri dečki, ja sam bio tvoj malecki.

Ako si se naljutila, ti si uvijek dobra bila.
Mnoge stvari ti si znala, uvijek si mi opraštala.

Ja te zovem, ja te sanjam, svoje pjesme ti poklanjam.
Još si uvijek moja nada, javi mi se, gdje si sada?

Ja ne mogu tako više, tebi ove riječi pišem
Ne znam gdje je tvoja pošta, al meni je svega dosta.

Javi mi se kasno nije, ja te volim kao prije.
Ljubav ću ti svoju dati, sina ću ti darivati.

Mene društvo pita šta je s tobom bilo
tebe nigdje nema, sve se izmjenilo.

HEJ SUDBINO, ŠTO SI TAKVA

Hej sudbino što si takva,
šta činiš od mene?
Kad sam bio najsretniji
rastavi me od voljene žene.

Sva nadanja moja uzela si sebi
ja to s tebe nikad učinio ne bi.

Želio sam sa njom da mi sunce sija
al ti se sudbino sa mnom poigra.

Ne znam kakvo sam ti zlo učinio
pa mi tako vraćaš, grom te ubio.

Stalno mislim i pitam se sve tiše i tiše
što nestade tako, kao kapi kiše.

Ja molio nikad nisam, sad te sudbo molim
vrati mi je opet jer je ludo volim.

Uvijek ću te srećom zvati,
voljeću te kao mati.
Hej, sudbino, vrati mi je,
ne daj da mi duša pati.

POVRATAK TVOJ SANJAM

Otišla si sa proljećem ranim
kad su ruže u pupoljku bile.
Sad su ruže skoro uvenule
tebe nema moje najmilije.

Stalno si mi pred očema mojim
uske staze i putevi mali
kad smo njima od drugih se krili
sve do zore zagrljeni bili.

Gledam staze i puteve male
čini mi se da i oni žale
što nas nema kao nekad prije
pa sad staza nema šta da krije.

Sanjam tvoje oči,
sanjam usta medna
a ti nećeš da se javiš,
kukavice jedna.

KAKO DA TE ZABORAVIM

Kako da te zaboravim
kada sam ti dušu dao?
Kako da te zaboravim
kada sam ti srce dao?
Kako da te zaboravim
kada mi je do tebe stalo?

Kako da te zaboravim
kad si dio mene bila?
Kako da te zaboravim
kad si kao bajna vila
Kako da te zaboravim
kad si mome srcu mila?

Kako da te zaboravim
kada drugu srce neće?
Kako da te zaboravim
kad si kao rosno cvijeće?
Kako da te zaboravim
kad bez tebe nemam sreće?

Kako da te zaboravim
kad me tvoja ljubav dira
Kako da te zaboravim
kad mi u snu ne daš mira?
Kako da te zaboravim?
kad si kao bajna vila?

Idi lutaj pa se vrati
ali jedno moraš znati:
To što radiš to ne valja
to ti samo obraz kalja.

TA KAFANA I NEVJERNE ŽENE

Ni od koga nisam krio
da pijanac ja sam bio
da sam vinom, moj jarane
ja l'ječio srcu rane.

Dok sam društvu piće plać'o
svak je mene sebi svrać'o
a pijanac kad sam posto
bez jarana ja sam ost'o.

Što ovakav život živim
žene i kafanu krivim
Lažna sreća, lažne priče
natjeraše me na piće.

Zaklinjem se ja u sreću
još ću jednu — više neću
Drugi čovjek ja ću biti
stvarno ću se promijeniti.

Ta kafana i nevjerne žene
napraviše pijanca od mene.
Mijenjaću se na životnom planu
ostaviću žene i kafanu.

NE MOGU BEZ TEBE

Mislio sam da mogu bez tebe
Živjet život isto kao s tobom,
A sad vidim da sam pogriješio,
Da ne mogu kunem ti se sobom.

Mislio sam da mogu bez tebe
U životu sebi naći sreću,
A sad vidim da sam pogriješio,
Da bez tebe ne mogu i neću.

Mislio sam da ću lako moći
Zaboravit' naše prošle noći
I trenutke kad sam s tobom bio,
A sad vidim da sam pogriješio.

Ako si negdje s drugim
Znaj da se s tugom borim,
Vrati se ako možeš
Sad te još više volim!

TEBE NEMA

Gledam ljude oko sebe,
Tražim oči tvoje,
Tebe nema, nema, nema,
Da se opet ko nekada
Naše ruke spoje.

Lutam danju, lutam noću,
Krijem boli svoje,
Tebe nema, nema, nema,
Da se opet ko nekada
Naše usne spoje.

Svako jutro čekam zoru
Ispred kuće tvoje,
Tebe nema, nema, nema,
Da se opet ko nekada
Naša srca spoje.

PITATE ME ZAŠTO PIJEM

Pitate me zašto pijem
I što nisam kao prije,
Ja ne mogu nikom reći
Šta se u mom srcu krije.

Zasviraj mi prijatelju
Da bar pjesmom punim želju,
Kad ja nemam koga volim
Pjesmom tugu da utolim.

Daleko je ona sada
I na drugoj ruci spava,
Ja za stolom sam sa sobom
Pijem čašu zaborava.

Ja ne pijem što se meni pije,
Što ne mogu biti bez rakije,
Već ja pijem da ublažim bole
S tim se liječe oni koji vole!

IMAO SAM JEDNU LJUBAV

Imao sam jednu ljubav
Volio je bićem cijelim,
Ona sada drugog traži
Ja joj ipak sreću želim.

Da joj dobro bude,
Da je sreća prati,
A kako će meni biti
Ona neće znati.

Poklonih joj cijelog sebe
I dane najslade,
Al' uzalud sve je bilo,
Ona drugog nađe.

Drugom ljubav pruža,
Daje srce lažno,
A kako je sada meni
Više nije važno.

I do sada ruže su cvale
Neko ih je brao,
Za sve što si učinila
Znaj biće ti žao.

Za kajanje biće kasno,
Znaj više ne važi,
Kao što si nekad meni
Sada njemu laži!

IMAO SAM DRAGU

Imao sam dragu
Rumenu ko ruža,
A sada me ostavila
Drugom ljubav pruža.

U životu svome
Što sam god imao,
Ništa meni ne ostade,
Sve sam dragoj dao.

Ostaše mi boli
I po srcu rane,
Bez ljubavi što da živim
Neka me sahrane.

ZAPJEVAJ MI, ALI NE O NJOJ

Zapjevaj mi družo moj,
Ali nemoj, ne o njoj,
Nije više kraj mene,
Što je bilo, bilo je.

Sad se pitam često puta
Gdje li ona sada luta,
Da l' još misli na mene,
Il' je stvarno prošlo sve.

Drugom ona krevet sprema
Mene ko da živog nema,
Tako je to ljudi moji
Danas bilo, sutra ne postoji!

Ej, jadi, jadi, jadi,
Našto se ja navadi,
Ej, ljubi, ljubi, ljubi,
Pa je izgubi.

TI BI HTJELA DA SE VRATIM

Jednog dana, bješe hladna zima,
Ja prolazim tvojim sokacima,
Psi me znaju pa neće da laju,
A komšije tvoje zastajkuju,
U grudima kao hladna stijena
Tebe više pored mene nema,
Otišla si pa se pokajala,
A sad bi mi opet ruku dala.

Gledam klupu, gledam orah stari
Gdje smo nekad skupa osvitali,
Gdje god sjesti da odmorim malo,
Al' na klupu snijega napadalo,
Stari orah presavio grane
Nema tebe, nema mjesta za me,
Stara majka ispred kuće stala,
Kaže da si za mene pitala.

Mnoge dane skupa smo proveli
I ako se voljet' nismo smjeli,
Uvijek su nam za petama bili
I ljubavi našoj zavidili,
Čujem da si nesretna sa njime
I da stalno spominješ mi ime,
Šta ja mogu ti si tako htjela
Da nam ljubav prođe ko gazela.

Ti bi htjela da se vratim,
A ja neću pa nek patim,
Kakvo bi to srce bilo
Kad za ljubav ne bi i patilo!

TI SE VARAŠ MALA MOJA

Ti se varaš mala moja, ako misliš da si bolja.
Misliš što ti svako laska, da si stvarno dobra mačka.
Da bi dobra mačka bila, moraš biti vedra, čila.
Uz to još i vitka stasa, dobrih nogu, tanka pasa.

Mnoge misle da su dobre, što joj momak lijepo pride;
al' nama je sasvim isto bile plave, smeđe, riđe.
A laskanja što se tiče toga uvijek viška ima,
zato kažem pripazi se i ne tebi nego svima.

Zato krila spusti zemlji i visoko ne polijeći,
na zemlji se možeš nadat' kako tako nekoj sreći.
U oblaku ništa nema osim kiše i snijega,
tebi treba nešto drugo: topal kutak dobra njega.

Doviđenja ludo moje malo,
kad ti nije baš do mene stalo.
Sad će druga poljupce da broji,
koliko njenih, toliko ima mojih.

NAZDRAVI NAM I ZAPJEVAJ

Prijatelju dokle tako
S tugom pratiš dane zlatne
I gubit' se nekad mora,
Životne su staze blatne.

Znam da ljubav mnogo znači,
A ljubavni bol da guši,
Šta možemo kad je tako,
Život gradi, život ruši.

Nećeš opet novu ljubav,
Nećeš vječno tugovati,
Sve što život od nas uzme
Zna ponekad i da vrati.

Nazdravi nam i zapjevaj,
Svoje brige pusti kraju,
Uz pjesmu se bol i tuga
Najlakše zaboravljaju.

OŽENIH SE IZ SVOG SELA

Pitaju me cure kad kroz selo prođem
zašto lutam dalje što kod njih ne dođem?
Ja im odgovaram: volim avanture
nema smisla u svom selu, drage moje cure.

Nemoj momče tako, navrati nam malo
Što da lutaš dalje i mi voljet' znamo.
Zar su druge bolje iz drugoga sela?
I naša je ljubav zanosna i vrela.

Slušajući priče moje komšinice
jednog dana pođoh da joj ljubim lice.
I tako me opi njena ljubav vrela
oženih se ljudi, iz svog rodnog sela.

U mom selu djevojke su kao zrelo grožđe
ko je za ženidbu nek slobodno dođe.

SVAKA MAJKA NEKA ŽIVI

Ej, svirači zasvirajte
Poživjeli mnogo ljeta,
Zapjevajte s nama skupa
Za sve majke širom svijeta.

Najdraže je reći majka
Tad su puna usta,
Mnogoj djeci ostala je
Samo želja pusta.

Neka ova pjesma naša
Ide širom svijeta,
Svaka majka neka živi
Dugo, dugo ljeta.

Živi, živi, majko mila,
Nikad tuge ne imala,
Od srca ti majko hvala
Za sve što si za nas dala.

UŽELJEH SE MAJKE

Ovdje nije nikad behar, majko, cvao
I ovako nema nigdje crne noći,
Sve što teško stekoh ja bih sada dao,
Da već sutra mogu tebi, majko, doći.

Nije tako meka ovdje kora hljeba
Tuđi naređuje, sve se pita njega,
Eh, da mogu vidjet komad našeg neba
Kuću i šljivike ispod malog brijega.

Teško mi je, majko, al' ne mogu doći
Prije neg' što mognem tamo i ostati,
Jer povratak neću preboljeti moći
Bol zbog kratke sreće neću izdržati.

Prokleta tuđina broji moje dane
Tužna mi je svaka zora koja svane,
Uželjeh se majke i svog rodnog kraja,
Igranke i prela, naših običaja.

SJEĆAŠ LI SE DRAGI BRATE

Sjećaš li se, dragi brate,
Djetinjstva ranoga
Rastasmo se i odosmo
Jedan od drugoga.

Sudbina je tako htjela
Da zajedno, brate, nismo,
Majčina je kosa bijela,
Čeka naše pismo.

Želja nam je uvijek bila
Da budemo skupa,
Da nam jedno kraj drugoga
Bratsko srce lupa.

Želja nam se ispunila,
Sad djecu imamo,
I sa njima u veselju
Skupa uživamo.

DOBIO SAM SINA

Hej jarani moji mili
noćas smo se okupili
pozivam vas na veselje
ispuni mi draga želje.

Hej jarani moji mili
ovo nismo još slavili
mome srcu to je dika
dobio sam nasljednika.

Hej jarani moji mili
veseli ste uvijek bili
al' sad ima da se pije
kao nikad, nikad prije.

Što sam srećan ne pitajte
već jarani čestitajte.
Nije šala: već istina
dobio sam, ljudi, sina.

**MOJ ZEMLJAČE,
POZDRAVI MI DRAGU**

Godine sam ovdje ostavio
al' još moram u tuđini biti.
Moj zemljak se nazad kući sprema
pa me pita šta ću poručiti.

U Jugi sam kuću sagradio
imam ženu imam sina mila
pozdravi ih reci: još ću malo
tuđina mi brate dojadila.

Ženu, sina i rodno ognjište
reci da sam mnogo poželio.
Moj zemljače, njih jedino imam
a drugo sam sve zaboravio.

Moj zemljače, pozdravi mi dragu
kad naiđeš pokraj kuće moje
i reci joj da me vjerno čeka
naša srca skupa dane broje.

DOMOVINO, LJEPŠA SI OD RAJA

Ti si, brate, u tuđini bio,
De mi pričaj šta si zapazio.
Imal' igdje ko Jugoslavije,
Da se pjeva, uživa i pije?
Dragi brate, kad me pitaš tako,
Kazat' ću ti, nije bilo lako.
Ima hrane ko i kod nas ovdje,
Ima pića kao hladne vode,
Al' kad nemaš svoga pored sebe
U po ljeta srce ti ozebe.
Ko god nije u tuđini bio,
Svoj zavičaj rodni ostavio,
Taj ne znade, niti može znati
Kako srce u tuđini pati.
Nema seje, nema milog brata,
Nema majke da otvara vrata.
Nemaš svoga voljenoga druga,
Srce ti je obavila tuga.
Nema drage da joj ljubiš lice,
Zemljo tuđa gora od groznice!
Nema nigdje naših običaja,
Zemljo moja, ljepša si od raja!
Ova pjesma za vas je zemljaci,
Vratite se domovini majci!

SLAVKO POKRAJAC, SPOJ MODERNOG I IZVORNOG

Poseban stepen u stvaralaštvu Begića predstavlja saradnja sa tekstopiscem Slavkom Pokrajcem. Begići su pjevajući Pokrajčeve pjesme unijeli novi val u izvornu muziku. Jer ono što bi se najkraće moglo reći za Pokrajčeve pjesme bilo bi: spoj moderno-izvornog. Pokrajac je dosadašnjem izvornom stvaralaštvu, koje se uglavnom baziralo na motivima sa sela, dao jednu novu dimenziju: umjetničku. Pokrajac je umjetnik pisane riječi. To dobro znaju oni koji su imali prilike pročitati jednu od dvije do sada objavljene zbirke poezije »Dani nicanja« i »Stvarnost poniknuća«. Poezija je Pokrajčev život, on je sam poezija. A kada se toj poeziji doda vrsna muzička pratnja, i kada tu poeziju zapjevaju tako dobra grla kao što su braća Begić, po strani se ne može ostati. A Pokrajčeve pjesme ne pjevaju samo Begići. Oni su do sada najveći »potrošači« njegovih pjesama, ali brojne su izvorne grupe koje su snimile njegove tekstove. I ne samo izvorne grupe, zar nije dovoljno pomenuti jednog pravog narodnjaka Šabana Šaulića, koji je i sam obradio Pokrajčeve pjesme i uvrstio ih u svoj bogati reper-toar. Dokaz je to vrijednosti ovih pjesama, ali valja još jednom pomenuti da je Pokrajac donio on što je izvornoj i narodnoj muzici uglavnm nedostajalo — umjetnički vrijedne tekstove. Unijeti umjetnost, istinsku vrijednost koja ne zna za smrt, nije mala stvar. A Pokrajac je u punoj stvaralačkoj snazi, stoga valja očekivati još mnogo ovakvih pjesama. A izdvojili smo samo neke od onih koje su obradili i snimili Begići. Valja ih pročitati, zapamtiti i pjevati.

ŠTO SI TUŽNA VIOLINO

Kad se sjetim svoje mile
moja duša tiho plače,
ostala je neudata
što ja odoh u svirače.

Dala mi je svoju mladost
a ja svoju dadoh vinu,
voljela je ona mene,
a ja staru violinu.

Ostala je na tu ženu
uspomena i sjećanje,
voljela je ona mene,
a ja kolo i pjevanje.

Što si tužna violino,
zašto ćute tvoje strune?
Zasviraj mi kao prije
nek te njena mladost kune.

NE ZOVI JE TAKO RANO

Sinoć dok je kiša lila
prozor mi je otvorila,
ljepotom me općinila,
prvi put je moja bila.

Ljubio sam njeno lice,
raspleo joj pletenice,
Jelek sam joj otkopčao,
bujna njedra milovao.

Morao sam prije zore
ostaviti bijele dvore,
da ne sazna njena mati
kom se dala milovati.

Djevojačka, stara majko
rujna zora još ne rudi,
ne zovi je tako rano
iz slatkog je sna ne budi.

OTIŠLA JE I NEKA JE

Noćas moram bitku biti
srce mi je u požaru,
noćas moram prežaliti,
prežaliti ljubav staru.

Noćas moram divne dane
pokloniti zaboravu,
noćas moram izbrisati
iz sjećanja kosu plavu.

Noćas moram reći svima:
otišla je i neka je,
još u meni snage ima,
al' sa bolom ostala je.

Za drugoga hej, jarani
udade se zlato moje,
vodite me u kafanu
da izliječim srce svoje,
da popijem, da razbijem,
svoju tugu da sakrijem,
da uz pjesmu i šargiju
odbolujem najmiliju.

NEMOJ MAJKO DA SE PITAŠ

Imao sam ljubav, majko,
oči smeđe, kosa plava,
još je volim i još patim,
u grudima još mi spava.

Svake noći pijem vino
da žalio više ne bi,
jer je bila moja sreća
i odmjena majko tebi.

Otišla je, majko, drugom,
zaboravi ljubav naš u,
moji svati sad su svirci,
a nevjesta prazna čaša.

Znam da noćas budno čekaš,
a lice ti uplakano,
nemoj, majko, da se pitaš
što me nema kući rano.

NEMA BOLJE CURE OD BOSANKE

Kad porani od zorice prije
Na bunaru lice da umije,
Čini mi se da je gorska vila
Toliko je zanosna i mila.

Kad po podne u hladu odmara
U mom srcu ludu želju stvara,
Njedra su joj nabujala rijeka
Kamo sreće da na mene čeka.

Kad pred večer goni stado kući
Vezak vezuć, pjesme pjevajući,
Ja pomislim ljepša je od sunca
Pa mi srce još brže zakuca.

Bijeli zubi, a rumeno lice,
Usta medna, duge pletenice,
Oči crne, a obrve tanke,
Nema bolje cure od Bosanke!

EH, DA MOGU KAO PTICA

Daleko sam od jarana starih,
Tužan je život moj,
Daleko sam od svog toplog doma
U tuđoj zemlji prokletej.

Daleko sam od pjesme i prela,
Dalek je rodni kraj,
Daleko sam od ognjišta starog,
Težak je bolni uzdisaj.

Daleko sam od žene i sina,
Suzama ne znam broj,
Daleko sam od oca i majke,
Tuđa je zemlja nespokoj.

Eh, da mogu kao ptica
Preletjeti čarne gore,
Da poljubim draga lica,
Da zagrlim rujne zore...
Eh, da mogu bar na kratko
U zavičaj da zavirim,
Da te vidim stara majko
I da srce svoje smirim!

OD BAŠĆE DO BAŠTINE

»Baščovani«, izvorna grupa koju čine Paćo i Ivica Čorluka, te Luka Anušić, pjevači i Pero Čosić i Anto Galić, muzička pratnja, od svog početka do danas u samom je vrhu izvornog narodnog melosa. Ne bez razloga. Najveći dio onoga što je rečeno za braću Begić, moglo bi se s pravom pripisati i »Baščovani-
ma«, a prvenstveno tvorcu ove grupe Paći Čorluka.

»Baščo moja starog baščovana« je prva pjesma koju su snimili »Baščovani« a to je bilo ravno prije 15 godina. Bio je to tada, a i danas je hit broj jedan u izvornom melosu. Pjesma je to koja se najduže pjeva, najviše se zadržala na vrhu i, sasvim sigurno, joj se može pripisati epitet najpjevanije i najslušnije pjesme. Nema izvorne grupe koja u svom repertoaru na koncertima, na nastupima nije pjevala ovu pjesmu. Jednostavno zbog toga jer je narod traži, jer je narod pjeva. Dokaz je to koliko je Paćo Čorluka narodni pjesnik.

Iako ne tako obimno, stvaralaštvo »Baščovana« zauzima značajno mjesto, u samom je vrhu izvornog narodnog melosa. Kada pjevaju »Baščovani« vraćamo se u svoj zavičaj, nošeni krilima njihove pjesme imamo zavičaj pred sobom, svu ljepotu rodnog kraja. Majka, otac, toplina doma, bašta, stari put, sve je tu i zore i jutro i kosidba i prosidba i svadbe i draga, sve je tu ma gdje da smo. I zar takve pjesme koje nas nose tamo gdje nam je oduvijek bilo najljepše, koje nam donose najmilije ne prihvatiti i ne nazvati ih svojim. Paćo Čorluka je pjesnik, veliki pjesnik koji ima snažan unutrašnji život i snažan osjećaj da pogodi čovjeka »gdje je najtanji«, u najtanjaniju nit srca. Paćo ima tu žicu, urođenu, rođenu zajedno sa njim jer je potomak ovog ponosnog naroda. A kada se spoje njegova pjesnička žica, sa glasom, sa žicom šar-

gije i violine eto ugođaja kojemu se teško može odoljeti, eto pjesme koja razgaljuje dušu.

I Pačo pripada onoj vrsti ljudi, običnih ljudi, a ipak na sebi svojstven način specifičnih, koji se ne stide svoga kraja, svojih običaja. Ne stidi se Pačo seljačke brazde, pogače zamotane u kecelju, rahle zemlje među noktima, povika na volove, mirisa pokošene trave, cvijeća na prostranim livadama. To je njegov svijet, to je naš svijet koji je nastao prije nas i mi smo dio njega. Uzaludno je da ga se pokušavamo osloboditi, mi ga nosimo makar duboko skrivenog u svom biću, ali on je sa nama ma gdje bili, jer smo dio njega, a ne on dio nas. »Baščovani« ga se ne stide, nego ga slave kao najveću vrijednost koju čovjek može imati. Jer ne kaže se uzalud: »Ko ne voli svoje ne može voljeti ni tuđe«.

Nije snažan jezik u ovim pjesmama, snažan je osjećaj, a kada je to tako onda se jezik i zanemari. A osjećaji iskazani u ovim pjesmama su tanani, najdraži osjećaji koje bi čovjek volio da uživa jer se među njima osjeća sretnim, osjeća se vrijednim, korisnim, zna da živi.

I neka »Baščovana«, da je sreće da ih je još više koji stvaraju kao oni. Nema pjesme koje bi se valjalo stidjeti a da je možete čuti iz grla »Baščovana«. To su naši čuvari morala, onoga što se pomalo gubi, nestaje. I makar je sve u ovim pjesmama prosto i jednostavno rečeno, sve ostaje da živi jer je čovjeku malo potrebno da bude sretan. A mnogo, zaista mnogo na n pružaju narodni stvaraoci kao što su to »Baščovani«. Pjevaće se »Bašča« još dugo jer je postala dio kulturne baštine ovog kraja. Zajedno sa Begićima i drugim izvornim grupama koje njeguju i stvaraju pjesme poput ovih vrsnih umjetnika obogaćeno je kulturno blago ove sredine. Svi oni su sačuvali i produžili jednu istoriju koja se neće zaboraviti.

F. M.

BAŠČO MOJA STAROG BAŠČOVANA

Baščo moja roditelja moga
Roditelja starog baščovana
Ostade mi pusta neobrana

Najprije mi nesta dobri otac
A kasnije umrije mila mati
A ja osta sam te moram brati

Gledam šljive i jabuke rane
Od plodova savile se grane
Gdje si oče gdje si mila nane

Sam ću morat dovest svoju dragu
Koja će te baščo moja brati
A ja odoh s jaranom pjevati

Teško mi je u proljeće rano
Kad sve cvjeta i behar miriše
Ja za ocem i majkom uzdišem

PRUŽI RUKU DA TI GATAM

Pruži ruku da ti gatam ciganka mi kaže
Da l' te draga voli il' ti možda laže
Srce mi se uplašilo šta će ona reći
Da l' će draga moja biti il' će s drugim pobjeći

Hej Ciganko mala ti si mi gatala
Da me draga voli da mi ljubav pruža
Kad te nekad opet na ulici sretnem
Kupiću ti kod cvjećara buket bijelih ruža

Ja u gatke ne vjerujem
Tada sam mor'o vjerovati
Da će draga moja biti kako može znati
Na mom dlanu dvije linije
Što se jedna s drugom spaja
To su crte naše sreće
Naših toplih zagrljaja.

Gatala je na mom dlanu istinu mi rekla
Da će draga sa mnom živjeti do vijeka
Kada skupim svoje svate pozvaću je na veselje
Nek povede sve Cigane da se s nama provesele.

DOBRO DOŠLA U MOJ ŽIVOT

Prošao sam mnogo svijeta
I vidio mnogo žena
Mnoge žene poljubio mnoge ostavio
Ali sada mi se osmjehnula sreća
U život mi dođe ljubav najveća

Dobro došla u moj život
Dugo sam te očekivo
O tebi sam snove snio
Kad sam mali dječak bio

Gdje si dosad bila ja misliti neću
S tobom imam ljubav s tobom imam sreću
Čekao sam dugo evo dočekao
Da osjetim ljubav koju nisam znao

Godine su prošle mnoge
S tobom nisam bio
Kada sam te upoznao
Tada sam te zavolio
Ti ispuni moje i želje i nade
O hvala sreći što te meni dade

Dobro došla u moj život
ja ne želim ništa drugo
Da tebe nisam u životu sreo
Srce bi mi vječno živjelo sa tugom

NEK TI OVA PJESMA BUDE USPOMENA

Svaka pjesma koja priča o prvoj ljubavi
To je pjesma puna poljubaca
Il to bilo u parku u gradu
Il na njivi čuvajuć ovaca

Kad osjetiš da u srcu nema radosti
Ti se sjeti draga naše mladosti
Kad osjetiš da u srcu radosti nema
Nek ti ova naša pjesma bude uspomena

Često puta mi smo poljupce brojali
Koliko smo poljubaca jedno drugom dali
Ljubili se tako sve do zore rane
Željeli smo da ta zora nikada ne svane

Prva ljubav prva sreća
Radost je najveća
Ali rijetka je sreća
Da i tako bude
Da se uzmu oni
Što se prvi put poljube

PROŠETAJ DRAGA ONOM STAZOM NAŠOM

Spustila se noć nad tvoje selo
A ja žurim onom stazom starom
Ne bi li te draga ugledao
Još te volim onim istim žarom

Ja znam da ti noćas spavaš
U snovima mene ljubiš
Čuvaj dobro ljubav našu
Nemoj da me izgubiš

Prošao sam onom stazom našom
I došao na kraj tvoga sela
Draga ti je otišla daleko
Kao da mi kaže ona breza bijela

Ako nekad svome kraju dođeš
I ako sam još uvijek ti mio
De prošetaj onom stazom našom
Kud sam s tobom nekad prolazio

TI SI MOJA DJEVOJČICA

Gdje si sada što te nema
Ružo moja neubrana
Ja te zovem svake noći
Ja te zovem svakog dana

Ti si moja djevojčica
Ti si moja ljepotica
Ti si moja ljubav prava
Koja nema zaborava

Za tebe ću draga dati
Sve na ovom svijetu bijelom
O kako bih sretan bio
Da sa tobom prođem selom

Javi mi se gdje god bila
Ja ne tražim ništa više
Sam da tvoje srce mome srcu
Bar jedno pismo napiše

DODI DODI MILA

Ja pišem dragoj iz rodnog sela
Tvoja me ljubav do groba dovela

Oj draga nevene
Dodi dušo do mene
Jer srce moje za tobom uvene
Mladost moja pomalo se gasi
Dodi dođi pa mi život spasi

Bolestan sam draga
Zadnje su minute
U svome bolu ja se uzdam u te
Oj draga nevene

Dodi mila moja oprosti mi dane
Kad su ti oči bile uplakane
Ti si moja vjerna ljubav bila
I nikada me nisi ostavila
Mladost moja već se ugasila
Dodi dođi oprosti mi mila
Dodi dođi da umrem mila
Opet ćemo da živimo skupa
Ja u grobu pod zelenom travom
Ti na zemlji lijuć suze za mnom

SRCE TI JE PUNO ČEMERA I TUGE

Ja proklinjem prijatelja
Što me s tobom upoznao
Gledao sam tvoje lice
A dušu ti nisam znao

Varala si mene varala i druge
Srce ti je puno čemera i tuge
Idi tamo gdje ti srce želi
Takvu mi je ljubav preboliti lako
Idi tamo gdje ti srce želi
Za nevjernim ženama nikad nisam plako

Kada sam ti rekao zdravo
Nisam znao da si đavo
Al sam brzo osjetio
Da sam gorko pogriješio

Žao mi je tog čovjeka
Skoro ćeš ga upoznati
I on će ti brzo reći
Idi idi nikad se ne vrati

DOLINE SU OSTALE ZA NAMA

Doline su ostale za nama
Miris cvijeća i ruže rumene
I livade još ne pokošene
Gdje si draga zavolila mene
Tu smo se dušo srel
Tu smo se zavoljeli
Tu smo ljubav sprovodili
Najsretniji bili
Plačem plačem draga
suze obraz miju
Što izgubih tebe najmiliju

Nad grobom sam tebi prsten dao
Tvoj sam sebi na ruku stavio
Zakleo se da nikada neću
S drugom curom potražiti sreću
Željela si sreću skupa da dijelimo
Da kuću si sagradimo sina othranimo
Sve planove naše crna zemlja skriva
Oj draga draga da si sada živa

Na brežuljku pored potočića
Čitam draga tvoja pisma stara
Iz bolnice što si mi pisala
dok si tešku bolest bolovala
A stara pisma i slike naše
Uspomene davne samo mi ostaše
Želje što si dušo pisala u pismu
Žalim što se ostvarile nisu

ŽIVOT TEČE I PROLAZI

Život nam prolazi kao mutna rijeka
Ne znaš šta te sutra u životu čeka
A mnogi se ljudi ponašaju tako
Kao da će živjeti orlovoga vijeka

Život teče i prolazi više se ne vraća
Zašto ne bi svi živjeli ko rođena braća
Ajde tako da živimo bar to se ne plaća

Svakog od nas život svojim tokom nosi
Ne znaš šta ti sprema šta sudba donosi
Zato priđi meni nepoznati družo
Pružam ti svoje ruke nepoznate
Daj mi svoju ruku i reci mi zdravo brate

Danas nam je tako
Širom cijela svijeta
Mnogo ljudi zavađeni
I nesloga kleta
Mi sa ovom pjesmom
Želimo vam reći
Ajmo svi živjeti u slozi i sreći

KUDA ŽURIŠ ČOVJEČE PROKLETI

Žure ljudi kuće grade
I kupuju sebi kola
A ne misle da će nama svima
Na put stati prokleta sudbina

Danas kiša sutra sunce grije
Tako isto sudbina se krije
Danas jesmo a sutra nas nije

Žuri čovjek da što više ima
Ne vidiš ga nigdje s drugovima
Niti pjeva niti se veseli
iBti gazda on to samo želi

U zemlju se mora jednom poći
Ko što zora dođe poslije noći
Mi hoćemo veselo živjeti
Bogataši ne moramo biti

Kuda žuriš čovječe prokleti
Nećeš ništa u zemlju ponijeti

JA ODLAZIM SUTRA IZ SVOG RODNOG KRAJA

Zasvirajte prijatelji
Nek muzika srce dira
Noćas mi je srce tužno
Duša puna nemira

Ja odlazim sutra
Iz svog rodnog sela
Ostadoše sijela i prela
Ja odlazim sutra
Iz svog rodnog sela
Osta moja golubica bijela
Nek muzika stalno svira
Neka pjesma ne prestaje
Ja odlazim dragi moji
Doviđenja ko god ostaje

Ja odlazim od vas sutra
Ne znam kako će mi biti
Obećajem svima vama
Da ću vam se javiti

Najteže mi ostaviti
Svoje rodno mjesto
U kojem sam s jaranima
Na prelima bio često

KAD OBUČEM VOJNIČKO ODIJELO

Jutros dođoh kući
Moja majka plače
I maramom tople suze briše
O moj dragi sine ti u vojsku ideš
Evo tako na pozivu piše

Kad obučem ja vojničko odijelo
B t će sretna moja duša moje tijelo
Lijepo će mi stajati vojnička kapa
Još će ljepše sijati zvijezda petokraka

Ti si dragi oče
Iz rata siročče
Ti izgubi oca svoga
A ja djeda moga
On je bio naša i ponos i dika
Ja ću da ga zamijenim u svemu
I dobiću značku primjernog vojnika

Kad se budem majko s tobom rastajao
I ako ti suze poteknu niz lice
Nemoj da ti tuga obuzima srce
Nek to budu suze, suze radosnice

SASTALO SE STARO DRUŠTVO

Sastalo se staro društvo
Sve dobri jarani
Sastali se u našoj staroj kafani
Hoće jedno piće da popiju
I pjevaju stare pjesme uz šargiju

Konobaru donesi nam piće
I posluži redom sve mladiće
Ako noćas s pjesmom zoru dočekamo
Oprosti nam mi volimo stare pjesme da pjevamo

Društvo sjedi pjesme pjeva
I veseli mi smo
Već odavno ovako sastali se nismo
A šargija svira svira i u srce dira

Jedno piće popijeno
Drugo naručeno
Časte redom prijatelji
Ko god piti želi
Niko neće ići kući
Svi želimo dočekati zoru pjevajući

Konobaru daj još jedno piće
Evo već nam rujna zora sviće
Daj po jedno piće svi da popijemo
Ko zna kada ćemo opet da se sastanemo.

EVO IDEM SA DALEKA PUTA

Evo idem sa daleka puta
Otvori mi draga nemoj biti ljuta
Ti znaš da te dušo neizmjereno volim
Otvori mi vrata nemoj da te molim.

Sa društvom sam popio
Ja čašicu više
Nemoj da te zbog toga
osjećaji muče
Ja te volim danas
Više nego juče

Putovo sam dugo i daleko
Stalno si mi mila na pameti bila
A sad kad te moram iz sna probuditi
Oprosti mi voljena nemoj ljuta biti

Manit ću se i ja putovanja
Jer sam željan draga tvoga milovanja
Nema tog bogatstva neću ni da čujem
da ti budeš sama a ja stalno putujem

SELO MOJE OSTAVIT TE NEĆU

Ja sam željan sela svoga
Svakog dana svake noći
Često mene želja mine
Želim starim putem proći
Selo moje drago ostavit te neću
U tebi ću ja živjeti
U tebi umrijeću
Selo moje drago

Najljepši je moj zavičaj
Kad se zrelo žito žanje
I kad momci s djevojkama
Selom prođu na vjenčanje

Želja mi je u svom selu
Cijeli život sprovoditi
I ponekad stare staze
Stare pute ponoviti

DRAGI NAŠI PRIJATELJI

Kako je lijepo vidjet naše ljude
Kako kući žure kad je praznik neki
Da što prije dođu svom ocu i majci
Svome milom bratu i voljenoj seki

Dragi naši prijatelji
U tuđini il u Jugi
Dodite nam često puta
Bez vas su nam dani dugi

Kako je lijepo vidjet naše ljude
I u svome srcu i u svojoj duši
Kada kući dođu kako se vesele
Svome rodnom kraju vratiti se žele
I u svome srcu i u svojoj duši
Svojoj domovini vratiti se žele

Pozdravimo sada u tuđini brate
Svoje prijatelje i svoje rođake
Neka oni tamo rade u tuđini
Il daleko negdje u domovini
Nek se jednom vrate
Rodnom kraju brate.

AŠIKOVANJA

Ja poželih naših starih prela
Perušanja i do zore sijela
I na sijelu ašikovanja brate
Kad tri momka jednu curu prate
Jedan priča dvojica čekaju
Da i oni sa curom pričaju

Orale su cure i kopale
S pet momaka noću ašikovale
A na kraju jednog izabrale
Danas cura jednog momka voda
Na igranci samo sa njim hoda
Tako mora da se drži reda
Da u drugog momka ne pogleda
A kada se sa jednim rastavi
Sluša tužne pjesme o ljubavi

Danas cura kopat žito neće
U tuđini traži sebi sreće
Tuđina je udala ih dosta
Opet puno neudatih osta
Kako će se nesretne udati
Kad ih samo jedan momak prati
Kada shvate da ih dragi laže
Ostariše da drugoga traže.

BOSANAC SAM OD GLAVE DO PETE

Bosanac sam od glave do pete
Volim svoju Bosnu volim lijepe Bosanke
I svoju zemlju ponosnu

Kako bih mogo ja bez Bosne
Kako bih mogo bez šargije
Kako bih mogo ja bez pjesme
I svoje Bosne najmilije

Obišo sam i ja mnogo svijeta
Mnogo zemalja vidio
Ali tebe Bosno moja
Nikad ne bih ostavio
Ali tebe zemljo moja
Ni za jednu ne bi zamijenio

Nigdje nisu ko u mojoj Bosni
Tako lijepe noći
I da možeš sokacima
Pod prozore dragoj doći.

NAŠI DRAGI RODITELJI

Mnogo puta ja u društvu svojih prijatelja
Pričali smo sve od naših dragih roditelja
Da l' ih treba ostaviti il s njima živiti
Il pod starost roditelje same sebi prepustiti

Niko nikad ocu majci
Dug vratiti neće moći
Ej koliko je bilo dana
Ej koliko je bilo nespavanih noći

Otac majka brigu brinu i noći i dane
Kao pravi roditelji djecu da othrane
Ali djeca sve te muke brzo zaborave
Ne misleći na te dane roditelje ostave

Pričali smo tako često o ocu i mati
Koliko treba svoju ljubav njima darivati
Svak će od nas ostariti
Mladost brzo prođe
Šta ćemo i mi sami kada pusta starost rođe

KAD SE SJETIM SVOGA OCA STARA

Često puta ja se sjetim
Svoga oca stara
Dobrog oca kućnog gospodara
Kad smo nekad imali volove
I orali brda i dolove
Otac volove u jaram uhvati
I odošmo njivu uzorati

Hej kad se sjetim na to divno doba
Žalit ću ga žaliti do groba
Pamtit ću ga pamtiti do groba

Plodna njiva široka i duga
Ja za volovima otac iza pluga
I pričamo o curama ko dva dobra druga

Zvona zvone već je dvanest sati
A u korpi ručak nosi mati
Majka pita dobrog oca jel se umorio
Bili jednu rakiju popio
Majka pita dobrog oca jel se umorio
A ja čujem pa mi srcu milo

ŽIVOT JE LIJEP ŽIVOT JE DRAG

Život je lijep život je drag
Dok smo mladi i veseli
Ali nešto ima družē
Što moja duša čuti ne želi

Ne želim čuti odjek zvona sa starog tornja
jer me ona podsjećaju na nesretne dane
kada sam te izgubio mili oče mila nane

Kad se sjetim ja tih dana
Srce moje kuca jače
Kad se sjetim tebe oče
Tebe majko ja zaplačem

Sv i ma nama jednoga dana
Zvoniće zvona s tornja nekoga
Kada nas spuštali budu
U zemlju sna vječnoga
Ne želim ne volim čuti zvona, čuti zvona
Jer ona su odjek moga bola
Jer zvona su odjek našeg bola
Oče i majko moja

SACUVAJMO VODENICE STARE

Ima jedna plava rijeka
Koja teče pored moga sela
Na njoj stoji vodenica stara
Uspomena iz vremena prošloga
Tu me nekad dragi otac
Na krilu držao
Dok je kamen žito mlio
On mi priče pričao
On mi pjesme pjevao

Dragi ljudi sačuvajmo vodenice stare
Nek ostanu uspomene na to divno
prošlo vrijeme

Kada otac na red dođe
Naše žito da samelje
Tad u kući nastala bi
Prava radost i veselje

Otac vreće žita nosi i u kola slaže
Ja radosna lica gledam majka mu pomaže
Ja na kola tada sjednem otac uz volove
I odošmo vodenici preko šume kroz dolove

I sad teče plava rijeka pored rodnog sela moga
I sad stoji vodenica stara
Uspomena iz vremena prošloga
Samo nema dragog oca ni starih vremena
Neka ova naša pjesma za njih bude uspomena

BAŠČO MOJA DAVNO OPJEVANA

Baščo moja davno opjevana
Još na mome srcu leži bolna rana
Nemam oca ni voljene majke
Samo moja draga bere šljive ranke

Kad pogledam šljive ocvjetane
Ja se sjetim oca i voljene mame
Kad su nekad zajedno uz mene
Brali šljive jabuke rumene

Još je bašča na mjestu istome
Samo bolna rana na srcu je mome
Zašto nisam imao sreću takvu
Da još dugo gledam svog oca i majku

Sada moram tvrdo obećati
Svome milom ocu i voljenoj mati
Čuvat ćemo tradiciju iz njihovih dana
Mi smo djeca starog baščovana
Čuvaćemo tradiciju iz njihovih dana
Jer smo djeca starog baščovana

BRAĆA MATIĆ CER-DERVENTA**SLOŽNA BRAĆA DVORE GRADE**

Za izvornu grupu »Složna braća« koju čine tri brata: Maćo, Antuka i Ivica, s pravom se može reći da nastavljaju ono što su započeli Begići, a dopunili

Baščevani«. Iako su počeli snimati tek prošle godine, do sada su snimili tri kazete, pokazali su da su pravi sljedbenici izvorne tradicije. To je i najveća vrijednost ove grupe. Njihovi tekstovi zavređuju punu pažnju. Pisani su nešto savremenije, čemu se nije ni čuditi ako se zna da ih uglavnom piše Ivica, najmlađi brat koji spada u red mlađe generacije. Ali je uočljivo da u njegovim pjesmama preovladavaju seoski motivi, tradicija, ljubav prema ženi, djetetu, čovjeku. A zar treba više. Njihove glasovne mogućnosti imaju zavidan nivo, muzička pratnja tek nalazi svoju žicu i sve je to što će ih vrlo brzo svrstati u red najboljih izvornih grupa. A sama pojava ove grupe samo je još jedan, u nizu dokaza, da izvorno stvaralaštvo polagano nalazi svoje mjesto, da je već obezbijedila sljedbenike, da je ovoj vrsti muzike produžen život i da će se ona još dugo pjevati.

Iako nakon ovog kratkog pregleda možete pročitati samo tri pjesme »Složne braće« biće sasvim dovoljno da se uvjerite u njihovu vrijednost. Pred ovom grupom budućnost je tek načeta i ako nastave ovim tempom kojim su počeli, budimo uvjereni da će izvorna baština biti još svestranija, još bogatija. Njih treba slušati.

F. M.

MARA

Sreo sam te jednog dana
Na izvoru kraj šumice
Odmah sam te zavolio
Prekrasno je tvoje lice

I zato Maro ljubi me a zašto ne
Prolazi mladost prolazi sve
Prolazi nam život proći će sve

Majčina je želja Maro
I velika čežnja moja
Da ti sa mnom budeš vječno
I zato draga ljubi me

Od tog dana srce moje
Pa ti boli vene
Ako nisi svakog trena
Draga dušo pored mene

I zato Maro ljubi me a ja ću tebe
Ti si radost ti si mi sve
Ti si moj život ti si mi sve

PJESMA MAJCI

S tugom se sjećamo na minule dane,
ostali smo mladi bez voljene mame.
Prevelika tuga oko nas se svila,
teško nam je sad bez tebe naša majko mila.

Umiruć si zamolila,
zadnja ti je želja bila:
Slažite se, volite se,
moja djeco mila.

Tvoje riječi vječno živjet će u nama,
slijedit će mo savjet što si nam ga dala.
Sretniji bi bili kad bi bila s nama,
našoj sreći nigdje majko, ne bi bilo kraja.

Na rastanku zavjet rado će mo dati,
jer to si poželjela naša mila mati.
U velikoj slozi živjet će mo mladi,
u životu jedni druge uvijek pomagati.

Prerano te sudba uze.
Kroz život će naše lice
na te tvoje riječi majko,
obljevati suze.

VESELA MAŠINA

Pred kuću mi stigla vesela mašina
Da ispečem rakiju pa da ženim sina
Stari djeda založio skoro će proteći
Primaknu se do unuka jer mu želi reći

Nekad sinko u vremena moja
Znalo je se gdje će peći koja
Kad kroz selo ona pođe peći
Ti nikome nisi trebo reći
Da komšija rakiju ti proba
Tad su takva bila sine doba
Pjevalo se i pilo se preko cijele noći
Milina je bilo tad u selo doći

Kada zoveš prvoga komšiju
Da ti dođe i proba rakiju
Žuri mu se prvo mu je reći
Jer on želi mnogo toga steći

Ispekli smo pol metra rakije
Ni litra se još popila nije
A ni pjesme ovdje nije bilo
Zaplako bi dijete moje milo

ODVELA MI SINA

Otišla si jedne ljetne noći
Otišla si i odvela sina
Ja u kuću nemam kome doći
Osta prazna kuća najmilija

Plakao si sine kao da si znao
Iako si jedva godinu imao
Suze su ti htjele reći
Za neslogu ispaštaće
Ovaj puta neko treći

Kupio sam tebi dragi sine
Za rođendan tvoju prvu svijeću
Kome ću je zapaliti sine
I poželit do života sreću

Udala se za jednog bogata
Ne misleći da te želi tata
Otišla je za velikim novcem
Sina uči da ga zove ocem

NOVE KNJIGE DERVENTSKOG VIHORA

1. **Nad Ukrinom Vihor** — poezija
Grupa autora
 2. **Otvorena knjiga** — poezija
Risto Popović
 3. **Dva prsta za ljubav** — poezija
Franjo Miloš
 4. **Stvarnost poniknuća** — poezija
Slavko Pokrajac
 5. **Kazivanja Mitra Lipljančanina** — proza
Milovan Bjelošević Bell
-